

Lublin 27.05.2024 rok

Dr hab. nauk ekon. & dr hab. nauk prawnych Tomasz Wołowiec, Prof. Akademii WSEI
Prorektor ds. nauki i współpracy międzynarodowej
Wydział Administracji i Nauk Społecznych
Lubelska Akademia WSEI w Lublinie
W latach 2006-2018 Biegły Sądowy w zakresie prawa podatkowego, finansowego i
gospodarczego
tomasz.wolowiec@wsei.lublin.pl
tel. 605 416 331

**RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ
MGRA PAWŁA PIOTROWSKIEGO**

**TYTUŁ ROZPAWY: Udziały w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością jako
przedmiot egzekucji**

WSTĘP

Na podstawie art. 190 ust. 2 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 742) oraz § 21 Zasad postępowania o nadanie stopnia naukowego doktora, decyzją Rady Naukowej Wydziału Nauk Społecznych Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie zostałem powołany na recenzenta w postępowaniu doktorskim mgr. Pawła Piotrowskiego wszczętym w dniu 01 marca 2024 roku.

Tytuł rozprawy: „*Udziały w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością jako przedmiot egzekucji*”. Praca została napisana pod kierunkiem dr hab. Pawła Sitka, prof. AEH, zaś promotorem pomocniczym jest dr Paweł Gołębiwski.

WSEI UNIVERSITY

adres: 4 Projektowa Street, 20-209 Lublin
phone: +48 81 749 17 77 / fax: +48 81 749 32 13
tax ID: 712-26-52-693

Chancellor: Teresa Bogacka, MA
Rector: prof. Marek Opielak
tel.: +48 81 749 17 70
e-mail: kancelaria@wsei.lublin.pl

BRANCH OFFICE IN WARSAW

adres: 14/16 Twarda, 00-105 Warsaw
phone: +48 502 616 408
e-mail: rekrutacja.warszawa@wsei.eu

1

Podstawą prawną sporządzonej recenzji jest art. 13 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki. Ocena przedłożonej rozprawy analizę możliwości uznania rozprawy za oryginalne rozwiązanie problemu naukowego oraz wykazania się ogólną wiedzę teoretyczną doktoranta w dyscyplinie naukowej prawo, a tym umiejętnością samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

ZNACZENIE PROBLEMATYKI PODJĘTEJ W RECENZOWANEJ ROZPRAWIE

Jak słusznie zauważył doktorant, egzekucja z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością była dotychczas jednym z rzadziej stosowanych środków egzekucyjnych. Ten trend zaczyna się istotnie zmieniać. Zajęcie udziałów jest zagadnieniem ciekawym i bardzo aktualnym problemem prawnym, bowiem przedsiębiorcy coraz chętniej decydują się na prowadzenie działalności gospodarczej w formie spółki z o.o.

Waga podjętej tematyki badawczej jest bardzo ważna z perspektywy praktyki gospodarczej oraz efektywnego zarządzania procesami biznesowymi w spółce z o.o. w warunkach turbulentnego i zmiennego otoczenia prawo-ekonomicznego. Swoistą „modę” na spółki z ograniczoną odpowiedzialnością dostrzegają również organy egzekucyjne, które coraz częściej prowadzą egzekucję z tego środka. Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (dalej u.p.e.a.) reguluje egzekucję z udziału w spółce z o. o. „jedynie” dwoma krótkimi przepisami:

- Zajęcie udziału w spółce (art. 96j u.p.e.a.),
- Sprzedaż zajętego udziału (art. 96k u.p.e.a.).

Analiza zagadnienia – jak słusznie zauważył doktorant - wymaga jednak posiłkowania się dodatkowymi przepisami ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, Kodeksu Spółek Handlowych oraz ustawy Ordynacja podatkowa. Analizując prawo spółek w Polsce, jak i innych krajach UE i OECD można uznać, iż wszystkie spółki łączą udziały wspólników, co do których można skierować egzekucję.

WSEI UNIVERSITY

address: 4 Projektowa Street, 20-209 Lublin
phone: +48 81 749 17 77 / fax: +48 81 749 32 13
tax ID: 712-26-52-693

Chancellor: Teresa Bogacka, MA
Rector: prof. Marek Opielak
tel.: +48 81 749 17 70
e-mail: kancelaria@wsei.lublin.pl

BRANCH OFFICE IN WARSAW

address: 14/16 Twarda, 00-105 Warsaw
phone: +48 502 616 408
e-mail: rekrutacja.warszawa@wsei.eu

Autor zwrócił uwagę na fakt, iż udziały w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością jako przedmiot egzekucji są rzadko stosowanym przedmiotem egzekucji, z uwagi na skomplikowane wymogi formalno-prawne, w porównaniu z np. egzekucją z nieruchomości dłużnika, która odbywa się pod nadzorem sądu już na etapie jej wszczęcia. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zaliczana jest do spółek kapitałowych i może być utworzona w każdym prawnie dopuszczalnym celu, mieć stały kapitał, który jest podzielony na udziały, posiadać organy do reprezentowania spółki w postaci zarządu oraz prokurenta zaś sami wspólnicy nie odpowiadają za zobowiązania spółki. Powyższe okoliczności oraz ilość zakładanych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością powoduje, iż jest duże prawdopodobieństwo, że dłużnik może posiadać udziały w spółce, które można sprzedać lub przejąć w toku egzekucji sądowej.

Problematyka egzekucji jest powszechnie znana i stanowi przedmiot zmian dokonywanych przez ustawodawcę na przestrzeni wielu lat. Główną osią sporu w komentarzach praktycznych oraz dorobku judykatury jest fakt braku spójności przepisów Kodeksu postępowania cywilnego z Kodeksem spółek handlowych oraz innych ustaw. Egzekucja z ruchomości czy też nieruchomości ma swoje konkretne działy, zaś w odniesieniu do egzekucji z udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością stosuje się przepisy adekwatne do egzekucji z ruchomości. Jak słusznie podkreślił Autor, takie rozwiązanie budzi wiele sporów od wszczęcia egzekucji, wyceny udziałów, licytacji czy też przejęcia udziałów przez wierzyciela. Nowelizacja kodeksu postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw z dnia 4 lipca 2019 roku stanowiła jedną z największych reform procedury cywilnej, lecz mimo zauważonych przez komorników od wielu lat zagadnień począwszy od nomenklatury w ich pismach, ustawodawca nie podjął próby zmian ustawy w tej części. W literaturze dotyczącej zagadnienia znajduje się niewielka ilość pozycji, która omawia przedmiotowe problemy.

Prezentowana dysertacja wpisuje się w swoistą lukę badawczą, której wypełnienie przez Autora powinno stanowić sygnał dla legislacji wyznaczający (wskazujący) kierunki reform i zmian prawa w tym zakresie.

WSEI UNIVERSITY

address: 4 Projektowa Street, 20-209 Lublin
phone: +48 81 749 17 77 / fax: +48 81 749 32 13
tax ID: 712-26-52-693

Chancellor: Teresa Bogacka, MA
Rector: prof. Marek Opielak
tel.: +48 81 749 17 70
e-mail: kancelaria@wsei.lublin.pl

BRANCH OFFICE IN WARSAW

address: 14/16 Twarda, 00-105 Warsaw
phone: +48 502 616 408
e-mail: rekrutacja.warszawa@wsei.eu

Podjęta w pracy tematyka oraz przeprowadzona dogłębna analiza prawna problematyki egzekucji z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością stanowi istotny wkład w rozwój nauk prawnych.

OCENA FORMALNA ROZPRAWY

Praca liczy 171 stron, obejmuje 131 pozycji literatury przedmiotu, 8 aktów prawnych, 24 orzeczenia sądów powszechnych oraz 2 źródła internetowe. Dodatkowo w pracy zawarto wzór umowy zbycia udziałów w spółce z o.o. Poprawny język, styl i układ pracy. Dobrze dobrano i wykorzystano źródła literatury. Autor korzysta ze źródeł literatury w sposób odpowiadający standardom prawnym i etycznym w zakresie ochrony praw autorskich i własności intelektualnej. Poszczególne rozdziały są spójne merytorycznie i stanowią logiczną całość. Jedyna uwaga to drobne błędy stylistyczne i sporo zdań formułowanych w sposób niezrozumiały dla czytelnika.

Wniosek: ocena pozytywna

METODOLOGIA BADAWCZA

Nauki prawne posługują się typowymi metodami spotykanymi na gruncie nauk społecznych i humanistycznych, tj.: badaniem dokumentów (aktów prawnych, wyroków sądów administracyjnych, wyroków sądu konstytucyjnego oraz wyroków Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości), metodami porównawczymi (ekspertyz, opinii prawnych oraz analiz wynikających z wykładni językowej, gramatycznej i historycznej) oraz studiami przypadków (przykładów funkcjonowania określonych regulacji prawnych np. w różnych krajach).

Praca została napisana według tradycyjnych metod stosowanych w naukach nad badaniem prawa, analizy lingwistycznej (metody dogmatyczno-prawnej oraz metody językowo – logicznej), oraz metody porównawczej (komparatystycznej) i ekonomicznej analizy prawa. Brakuje szerszego opisanie w części dotyczącej metodologii badawczej faktu wielowymiarowego traktowaniem prawa w niniejszej dysertacji i zastosowania *de facto* sześciu

WSEI UNIVERSITY

address: 4 Projektowa Street, 20-209 Lublin
phone: +48 81 749 17 77 / fax: +48 81 749 32 13
tax ID: 712-26-52-693

Chancellor: Teresa Bogacka, MA
Rector: prof. Marek Opielak
tel.: +48 81 749 17 70
e-mail: kancelaria@wsei.lublin.pl

BRANCH OFFICE IN WARSAW

address: 14/16 Twarda, 00-105 Warsaw
phone: +48 502 616 408
e-mail: rekrutacja.warszawa@wsei.eu

metod badania prawa, tj. metody logiczno-językowej, rozwijanej w formie analizy formalno-logicznej i lingwistycznej (porównanie regulacji prawnych z uwzględnieniem logiki formalnej i metodologii prawa); metody argumentacyjne i hermeneutyczne; metody aksjologiczne; częściowo metody historyczne (analiza *ex post* regulacji prawnych) oraz metody komparatystyczne.

Przy „Określeniu celu rozprawy”, Autor pisze *„Celem pracy badawczej jest ukazanie problematyki w codziennej pracy Komornika Sądowego oraz wykazanie powodującej ją błędów legislacyjnych, które w wyniku kolizji stanowiących problemy prawne na gruncie stosowania przepisów dotyczących postępowania egzekucyjnego [...]”. Zakładam, iż jest to błąd pisarski, bowiem takie określenie celu rozprawy jest niejasne i częściowo nielogiczne.*

Poprawienie wskazano problem badawczy, choć precyzyjniej byłoby wskazać „główny” problem badawczy oraz problemy „szczegółowe”. Zatem główny [podstawy] problem badawczy to [...] *ustalenie, czy wierzyciele korzystają z prawa możliwości wszczęcia postępowania egzekucyjnego co do udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, wiedzy wierzycieli oraz nałożonych przez ustawodawcę na nich obowiązków, stosowania przez organy egzekucyjne prawidłowej nomenklatury niewynikającej z Kodeksu postępowania cywilnego już od wszczęcia postępowania do przeprowadzenia licytacji oraz prawidłowo pouczenia stron oraz uczestników postępowania o ich prawach, jak i obowiązkach.*

Autor formuje dodatkowy cel badawczy jako cyt. *Dodatkowo zwrócono uwagę na które ze szczegółowych rozwiązań powinny zostać zaimplementowane, co powinno zostać zmienione, aby stosowanie przepisów o egzekucji z tego prawa majątkowego było na każdym etapie postępowania możliwie nie nakładające zbyt wielu obowiązków na wierzyciela oraz uczestników postępowania np. spółki, w której dokonano zajęcia udziałów przy zachowaniu sprawności postępowania.* Początek zdania jest mało precyzyjny, trudno się go czyta (stylistyka) i jest średni zrozumiały dla czytelnika.

Tezy badacze (cztery) zostały sformułowane prawidłowo, są logiczne i spójne z celem głównym dysertacji. Brakuje w tym miejscu pisania metod i form weryfikacji tak sformułowanych tez. W pracy zdefiniowano 10 szczegółowych problemów badawczych, przy

WSEI UNIVERSITY

address: 4 Projektowa Street, 20-209 Lublin
phone: +48 81 749 17 77 / fax: +48 81 749 32 13
tax ID: 712-26-52-693

Chancellor: Teresa Bogacka, MA
Rector: prof. Marek Opielak
tel.: +48 81 749 17 70
e-mail: kancelaria@wsei.lublin.pl

BRANCH OFFICE IN WARSAW

address: 14/16 Twarda, 00-105 Warsaw
phone: +48 502 616 408
e-mail: rekrutacja.warszawa@wsei.eu

czym problemy badawcze nr 2 do 9 powinny mieć formę pytań, gdyż w obecnej postaci mają formę bardzo ogólną o charakterze wypunktowanych „stwierdzeń”.

Metody badawcze zostały prawidłowo opisane, choć sam opis zawiera liczne błędy stylistyczne i sformułowanie publicystyczne, np. [...] gdzie posłużono się podczas badania dokumentów w postaci wybranych dwóch komorników sądowych; [...] który przy zastosowaniu art. 525 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz rozwiązań przewidzianych w przepisach Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie prowadzenia i udostępniania przez komornika sądowego akt i urzędzeń ewidencyjnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 2455) udostępnili do celów badawczych liczne akta egzekucyjne. Nadto przytaczając ich tezy kształtujące linie orzecznicze i praktykę sądów w danej dziedzinie; [...] wykorzystano metodę teoretyczną pochylając się nad istotą prawa i stosunku dłużnika oraz praw spółki, w której dokonano zajęcia.

Wniosek: mino drobnych niedociągnięć językowych stylistycznych (lapsusów) ocena problematyki badawczej podjętej w rozprawie jest pozytywna

OCENA MERYTORYCZNA DYSERTACJI

Autor w poprawny merytorycznie sposób dokonał kompleksowej analizy egzekucji z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. Jak słusznie zauważył Autor jednym z praw, z których może zaspokoić się wierzyciel w postępowaniu egzekucyjnym jest wierzytelność przysługująca dłużnikowi z tytułu posiadania udziałów w spółce z o.o. lub akcji w spółce akcyjnej. Teoretycznie taka możliwość powinna przynieść wierzycielom liczne korzyści, bowiem często dłużnicy prowadzą działalność w formie spółek kapitałowych, których są współnikami, po to by uniknąć egzekucji z własnego majątku. W takich przypadkach z reguły ich jedynym składnikiem majątku są właśnie udziały lub akcje. Po ustaleniu, że dany dłużnik ma udziały w konkretnej spółce z o.o., wierzyciel może zainicjować postępowanie egzekucyjne dotyczące tego składnika majątku przed komornikiem. Komornik dokonuje zajęcia tych udziałów, wzywając spółkę do zaniechania wypłacania na rzecz dłużnika jakichkolwiek

WSEI UNIVERSITY

address: 4 Projektowa Street, 20-209 Lublin
phone: +48 81 749 17 77 / fax: +48 81 749 32 13
tax ID: 712-26-52-693

Chancellor: Teresa Bogacka, MA
Rector: prof. Marek Opielak
tel.: +48 81 749 17 70
e-mail: kancelaria@wsei.lublin.pl

BRANCH OFFICE IN WARSAW

address: 14/16 Twarda, 00-105 Warsaw
phone: +48 502 616 408
e-mail: rekrutacja.warszawa@wsei.eu

świadczeń pieniężnych przysługujących mu z faktu bycia wspólników (np. dywidend). Informację o zajęciu udziałów komornik przesyła do sądu rejestrowego, w którym prowadzone są akta rejestrowe danej spółki. Informacji takiej nie wpisuje się do rejestru przedsiębiorców, zatem nie jest ona widoczna w odpisie z KRS. Sąd przyjmuje do akt rejestrowych spółki pismo od komornika, wydając stosowne postanowienie.

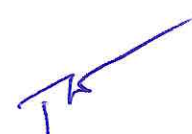
W pracy prawidłowo pokazano, iż w orzecznictwie pojawiło się zagadnienie dotyczące uprawnień przysługujących wierzycielom z tytułu zajęcia udziałów. Autor udowodnił, iż bycie wspólnikiem sp. z o.o. wiąże się nie tylko z uprawnieniami do otrzymywania świadczeń pieniężnych jak np. prawa do dywidendy lub uprawnienia do uczestniczenia w podziale likwidowanego majątku, ale i uprawnia wspólnika np. do udziału w zgromadzeniu wspólników oraz do głosowania na tym zgromadzeniu lub do kontroli działalności spółki przez przeglądanie ksiąg i dokumentów spółki, sporządzania bilansu dla swego użytku lub żądanie wyjaśnień od zarządu. Zgodnie z art. 9102 k.p.c.:

§ 1. Z mocy zajęcia wierzyciel może wykonywać wszelkie uprawnienia majątkowe dłużnika wynikające z zajętą prawa, które są niezbędne do zaspokojenia wierzyciela w drodze egzekucji, może również podejmować wszelkie działania, które są niezbędne do zachowania prawa.

§ 2. Jeżeli zachodzi potrzeba realizacji innych uprawnień wynikających z zajętą prawa niż wymienione w § 1, sąd na wniosek dłużnika lub wierzyciela albo z urzędu ustanowi zarządcę. Do zarządcy stosuje się odpowiednio przepisy o zarządzie w egzekucji z nieruchomości. Co istotne Autor prawidłowo wskazał, iż wskazówki co do wykładni ww. przepisu zawiera uchwała SN z 14.09.2005, III CZP 57/05, w której sąd stwierdził, że *„z mocy egzekucyjnego zajęcia udziałów dłużnika w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością wierzyciel nie może wykonywać uprawnień do uczestnictwa w zgromadzeniu wspólników i do głosowania nad uchwałami podejmowanymi przez wspólników”*. W uzasadnieniu ww. orzeczenia SN wskazywał, że *„o ile przyznanie wierzycielowi możliwości wykonywania uprawnień zwanych tradycyjnie prawami majątkowymi jest w pełni uzasadnione celem zajęcia udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, o tyle przyznanie wierzycielowi takiej możliwości co do uprawnień określanych mianem praw organizacyjnych, korporacyjnych, osobistych lub niemajątkowych nie miałyby takiego uzasadnienia i godziłyby zarazem w godne ochrony*

interesy wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością; zarówno tego z nich, którego udziały zostały zajęte, jak i pozostałych. Wierzyciel uzyskując z mocy zajęcia możliwość wykonywania także uprawnień do uczestniczenia w zgromadzeniu wspólników i głosowania nad uchwałami mógłby znacząco ingerować w działalność spółki, a nawet zagrozić jej bytowi. Jeżeli bowiem samo zajęcie udziałów podlega kontroli sądu w wyniku skargi na czynności komornika, to będące jego następstwem akty wykonywania przez wierzyciela tzw. uprawnień organizacyjnych nie podlegałyby specjalnej kontroli sądu. W rezultacie, istniałaby niezrozumiała dysproporcja pomiędzy ochroną przysługującą dłużnikowi w razie sprzedaży zajętych udziałów i w razie mogącego prowadzić do porównywalnych pod względem dolegliwości dla dłużnika skutków wykonania przez wierzyciela tzw. uprawnień organizacyjnych. W stanie prawnym, na tle którego wyłoniło się rozpatrywane zagadnienie prawne, o sprzedaży zajętych udziałów decydował sąd, a jego postanowienie w tym względzie podlegało zaskarżeniu zażaleniem (art. 908 § 1 w zw. z art. 909 KPC), według zaś nowego stanu prawnego obowiązującego od 5.2.2005 r., sprzedaży zajętych udziałów dokonuje komornik, w zasadzie w drodze licytacji, a na udzielone przez niego przybicie osobie oferującej najwyższą cenę przysługuje skarga do sądu; z kolei postanowienie sądu wydane na skutek skargi podlega zaskarżeniu zażaleniem (art. 870 w zw. z art. 9116 i 9117 KPC).”

W pracy pokazano, iż w praktyce zatem samo zajęcie przez komornika udziałów dłużnika tylko pozornie zabezpiecza interesy wierzyciela. Jeżeli nie może on brać udziału w zgromadzeniach wspólnika ani tym bardziej na nich głosować, to dłużnik wraz z innymi wspólnikami mogą przeznaczać dywidendę na dalszy rozwój spółki, zamiast zarządzić jej wypłatę. Co ważne, wierzyciel nie może temu przeciwdziałać skutecznie w drodze powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały, które ma prawo wnieść na mocy art. 9102 § 1 k.p.c. Takie powództwo można bowiem wytoczyć w terminie miesiąca od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, lecz nie później niż w terminie sześciu miesięcy od dnia powzięcia uchwały. Jeżeli – zdaniem judykatury – wierzycielowi nie przysługują uprawnienia do wglądu do dokumentów spółki, to nie ma on praktycznie szans ustalenia czy dana uchwała zapadła, dopóki nie zostanie ona przedłożona do akt rejestrowych spółki, o czym wierzyciel również nie jest informowany.

WSEI UNIVERSITY

address: 4 Projektowa Street, 20-209 Lublin
phone: +48 81 749 17 77 / **fax:** +48 81 749 32 13
tax ID: 712-26-52-693

Chancellor: Teresa Bogacka, MA
Rector: prof. Marek Opielak
tel.: +48 81 749 17 70
e-mail: kancelaria@wsei.lublin.pl

BRANCH OFFICE IN WARSAW

address: 14/16 Twarda, 00-105 Warsaw
phone: +48 502 616 408
e-mail: rekrutacja.warszawa@wsei.eu

8

Zatem, jak udowodnił Autor, w sytuacji gdy wierzyciel nie poweźmie informacji o fakcie podjęcia danej uchwały w ww. stosunkowo krótkim czasie, nie będzie miał praktycznie możliwości jej zaskarżenia, nawet w sytuacji gdy byłby w stanie ponieść koszty takiego postępowania.

Zajęcie udziału nie oznacza również, iż dłużnik nie może tym udziałem rozporządzić np. poprzez sprzedaż. Taka umowa będzie ważna, a jedynie przy wierzycielu pozostaną uprawnienia majątkowe związane z udziałem (wyrok SA w Łodzi z 23.08.2012 r., I ACa 593/12). Jeżeli nabywca udziału nie wie o zajęciu lub działa w złej wierze, to w praktyce i tak będzie pobierał dywidendy dopóki wierzyciel nie uniemożliwi mu takiego działania poprzez wszczęcie postępowania sądowego, którego koszt – przynajmniej tymczasowo – będzie spoczywał na wierzycielu.

W konsekwencji w pracy prawidłowo uznano, iż wobec braku realnych korzyści z zajęcia udziału, wierzyciel winien skorzystać z możliwości egzekucyjnego zbycia udziału. I tu – jak zauważył Autor - pojawiają się dalsze problemy. Przede wszystkim w celu sprzedaży udziałów komornik powołuje biegłego, ażeby ten oszacował ich wartość. Koszt opinii biegłych w takich sprawach jest znaczny i czasem może okazać się, że przekracza on wartość konkretnych udziałów. Koszt ten przynajmniej tymczasowo obciąża wierzyciela. Kolejny problem to znalezienie kupca. Udziały nie są powszechnym przedmiotem obrotu, a jeżeli ich ilość stanowi mniejszość wszystkich udziałów w spółce to nie będą atrakcyjnym nabytkiem dla osoby niezwiązanej dotąd z jej działalnością. Powyższa argumentacja świadczy o tym, iż aktualnie uregulowania dotyczące zajęcia udziałów w spółce z o.o. w trybie postępowania egzekucyjnego są niepełne i nie dają realnych korzyści wierzycielom.

Jak uwoadził Autor, komornik sądowy jest specyficznym zawodem prawniczym, uzyskanie tego tytułu jest procesem wieloletnim. Ustawodawca na przestrzeni wielu lat dokonuje zmian w zakresie kompetencji aplikantów oraz asesorów. Działania te również dotyczą bieżącej działalności komornika, w tym ograniczeń co do ilości prowadzonych przez niego spraw. Wszystkie te działania nie wpływają pozytywnie ani na wizerunek komornika ani na skuteczność postępowań. O ile wizerunek komornika oparty na licznych stereotypach jest właściwie nie do zmiany to należy pamiętać, że ten organ został powołany do egzekucji

WSEI UNIVERSITY

address: 4 Projektowa Street, 20-209 Lublin
phone: +48 81 749 17 77 / fax: +48 81 749 32 13
tax ID: 712-26-52-693

Chancellor: Teresa Bogacka, MA
Rector: prof. Marek Opielak
tel.: +48 81 749 17 70
e-mail: kancelaria@wsei.lublin.pl

BRANCH OFFICE IN WARSAW

address: 14/16 Twarda, 00-105 Warsaw
phone: +48 502 616 408
e-mail: rekrutacja.warszawa@wsei.eu

prawomocnych orzeczeń sądowych oraz głównie do egzekucji w odzyskiwaniu należności na rzecz wierzycieli w tym wierzycieli alimentacyjnych, czyli dzieci dłużników który unikają płacenia alimentów czy też wierzyciela jakim jest Skarb Państwa.

Sformułowano ze wszech miar poprawny wniosek, iż to wierzyciel powinien być w postępowaniu najważniejszy, a działania ustawodawcy od lat kierowane są dla ochrony dłużnika który ma co raz większe prawa. Takie działania oraz zuchwałość dłużników mogą prowadzić do patologicznych zachowań i ukrywania przez nich majątku właśnie w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

Autor w poprawny merytorycznie sposób wykazał formalną zasadę stabilności kapitału własnego z funkcją gwarancyjną, która w literaturze przedmiotu jest odmiennie traktowana. Niektóre teorie zakładają, że spółka z o.o., powinna utrzymywać swoje aktywa co najmniej na poziomie kapitałów własnych. W tym przypadku zakaz naruszania kapitału zakładowego dotyczy niepodjęcia działań powodujących spadek majątku spółki poniżej wysokości kapitału zakładowego przewidzianej w statucie spółki. Czyli spółka powinna mieć np. na rachunku bankowym wartość kapitału zakładowego, gdzie z drugiej strony, inne poglądy teorii głoszą, że zasada stabilności kapitału nie oznacza, że fundusz stanowi nienaruszalną rezerwę. Porównano pod względem historycznym tematykę sporu wynikającego o wykonywanie uprawnień korporacyjnych które powstały w nauce prawa handlowego, podział uprawnień składających się na prawo podmiotowe, jakim jest udział, zwanymi też prawami niemajątkowymi, osobistymi, organizacyjnymi, członkowskimi.

W analizach wskazano, iż po wejściu w życie k.p.c. egzekucję z udziału prowadzono według Działu IV „Egzekucja z innych wierzytelności i innych praw majątkowych”, który umiejscowiony był w Tytule drugim „Egzekucja świadczeń pieniężnych”, Księdze drugiej „Postępowanie egzekucyjne”, Części drugiej „Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne” k.p.c. Kolejne nowelizacje miały na celu jedynie dopasowanie egzekucji do czasu związanego z transformacją ustroju kraju oraz potrzeb związanych z powstawaniem coraz to większej ilości spółek oraz bardziej szczegółowego uregulowania egzekucji z praw majątkowych, co miało się przyczynić do ułatwienia komornikom sądowym prowadzenia

WSEI UNIVERSITY

address: 4 Projektowa Street, 20-209 Lublin
phone: +48 81 749 17 77 / fax: +48 81 749 32 13
tax ID: 712-26-52-693

Chancellor: Teresa Bogacka, MA
Rector: prof. Marek Opielak
tel.: +48 81 749 17 70
e-mail: kancelaria@wsei.lublin.pl

BRANCH OFFICE IN WARSAW

address: 14/16 Twarda, 00-105 Warsaw
phone: +48 502 616 408
e-mail: rekrutacja.warszawa@wsei.eu

postępowania egzekucyjnego zaś egzekucja z udziałów w spółce z o.o. była wielokrotnie wręcz omijana być może wręcz uznawana jako zbędna, czasochłonna i bezskuteczna. Takie podejście przez ustawodawcę doprowadziło do pewnej patologii, w której spółka z o.o. częściej kojarzy się społeczeństwu jako ucieczka przed odpowiedzialnością oraz długami, niż tym do czego została powołana, czyli do wspólnego budowania firmy...

Prawidłowo wykazano do prawidłowego wszczęcia i prowadzenia egzekucji we wniosku o wszczęcie postępowania z udziałów dłużnika, wierzyciel powinien również określić, czy żąda, aby egzekucja była prowadzona ze wszystkich udziałów, jakie wspólnikowi przysługują w spółce, czy z określonej ich liczby (w sytuacji, gdy dłużnik może mieć więcej niż jeden udział). Wątpliwość co do ograniczenia liczby udziałów, do których wierzyciel może skierować egzekucję, powstała na tle art. 799 § 1 k.p.c.

W toku analiz prawnych Autor prawidłowo stwierdził, że komornicy sądowi nie uważają co do przekroczenia uprawnień poprzez prowadzenie egzekucji ponad tytuł wykonawczy ze względu na fakt, że samo zajęcie udziałów nie jest jednoznaczne z ich sprzedażą. Dodatkowo komornik jest zobowiązany do prowadzenia egzekucji w sposób, który jest najmniej uciążliwy dla dłużnika. Wierzyciel może wskazać wybrane przez siebie sposób albo sposoby egzekucji. Organ egzekucyjny stosuje sposób egzekucji najmniej uciążliwy dla dłużnika.

W pracy zawarto liczne studia przypadków i przykłady praktyczne, które wzbogacają przeprowadzone wywody. Dodatkowym wnioskiem *de lege ferenda* w tej sprawie winno być uniemożliwienie dłużnikowi tego typu działań oraz traktowanie tego działania jako uszczuplenie majątku przez egzekucją ściganą z urzędu przez organy egzekucyjne.

Czego brakuje?

Szerszej analizy problematyki związanej z próbą rozwiązania dwóch istotnych problemów prawnych. Po pierwsze, jaka powinna być treść wniosku spółki o dokonanie wyceny udziału w trybie art. 185 ustawy z 15.09.2000 r. — Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 505 ze zm.), dalej k.s.h. Czy spółka, domagając się wyceny udziałów, powinna jednocześnie wskazać także kandydata na nabywcę, czy też może (powinna) zrobić to później i jaki jest status

WSEI UNIVERSITY

address: 4 Projektowa Street, 20-209 Lublin
phone: +48 81 749 17 77 / fax: +48 81 749 32 13
tax ID: 712-26-52-693

Chancellor: Teresa Bogacka, MA
Rector: prof. Marek Opielak
tel.: +48 81 749 17 70
e-mail: kancelaria@wsei.lublin.pl

BRANCH OFFICE IN WARSAW

address: 14/16 Twarda, 00-105 Warsaw
phone: +48 502 616 408
e-mail: rekrutacja.warszawa@wsei.eu

11

prawnoprocesowy takiej osoby (czy osoba taka powinna być uczestnikiem postępowania o ustalenie ceny udziałów).

Po drugie, jaki jest charakter uprawnienia spółki do wskazania kandydata na nabywcę (czy wykonanie tego uprawnienia jest zależne od treści klauzuli winkulacyjnej, czy też niezależnie od szczegółowej postaci ograniczenia zawartego w umowie — to spółka wskazuje taką osobę). Przyjęto stanowisko, że art. 185 k.s.h. pozwala spółce wskazać nabywcę aż do upływu dwutygodniowego terminu od zawiadomienia jej o ustaleniu ceny udziałów. Jeżeli jednak taka osoba zostanie wskazana w trakcie trwania postępowania przed sądem rejestrowym, posiada status zainteresowanego w tym postępowaniu. Uprawnienie zaś spółki do wskazania nabywcy ma charakter samodzielny, tzn. niezależny od treści klauzuli ograniczającej zbycie udziałów.

W sferze optymalizacji prawa stwierdzono, że hybrydowość egzekucji z udziałów, których zbycie umowa spółki ogranicza (wkomponowanie w procedurę sprzedaży egzekucyjnej sądu rejestrowego) jest zbędna. Nie wnosi niczego istotnego, a jednocześnie przedłuża postępowanie egzekucyjne. Artykuł zawiera postulat nowelizacji art. 185 k.s.h. poprzez pozbawienie sądu rejestrowego kompetencji szacowania udziałów i oddanie jej komornikowi.

Pytania do doktoranta:

1. Po pierwsze, jaka powinna być treść wniosku spółki o dokonanie wyceny udziału w trybie art. 185 ustawy z 15.09.2000 r. — Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 505 ze zm.), dalej k.s.h.?
2. Czy spółka, domagając się wyceny udziałów, powinna jednocześnie wskazać także kandydata na nabywcę, czy też może (powinna) zrobić to później i jaki jest status prawnoprocesowy takiej osoby (czy osoba taka powinna być uczestnikiem postępowania o ustalenie ceny udziałów)?
3. Jaki jest charakter uprawnienia spółki do wskazania kandydata na nabywcę (czy wykonanie tego uprawnienia jest zależne od treści klauzuli winkulacyjnej, czy też

WSEI UNIVERSITY

adres: 4 Projektowa Street, 20-209 Lublin
phone: +48 81 749 17 77 / fax: +48 81 749 32 13
tax ID: 712-26-52-693

Chancellor: Teresa Bogacka, MA
Rector: prof. Marek Opielak
tel.: +48 81 749 17 70
e-mail: kancelaria@wsei.lublin.pl

BRANCH OFFICE IN WARSAW

adres: 14/16 Twarda, 00-105 Warsaw
phone: +48 502 616 408
e-mail: rekrutacja.warszawa@wsei.eu

niezależnie od szczegółowej postaci ograniczenia zawartego w umowie — to spółka wskazuje taką osobę)?

4. Czy i jakie ewentualnie przywileje z akcji lub udziału wolno wykonywać egzekwującemu wierzycielowi?

PODSUMOWANIE

W świetle przeprowadzonej analizy i oceny rozprawy doktorskiej Pana. Mgra. Pawła Piotrowskiego w kontekście przewidzianych prawem kryteriów wymagających spełnienia dla uzyskania stopnia naukowego doktora nauk prawnych, należy stwierdzić, że kryteria te zostały spełnione.

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska stanowi oryginalne rozwiązanie kilku ważnych problemów naukowych powstających na tle problematyki egzekucji udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

Ponadto, analiza zawarta w pracy dowodzi pogłębionej ogólnej wiedzy teoretycznej Doktoranta w zakresie nauk prawnych, a także umiejętności prowadzenia samodzielnie pracy naukowej (analizy prawniczej).

Praca jest wartościowa, ciekawa, na wysokim poziomie merytorycznym. Zdecydowanie zasługuje na publikację.

Podsumowując, recenzowana praca spełnia wszystkie kryteria właściwe dla rozpraw doktorskich, co uzasadnia postawienie wniosku o przyjęcie rozprawy doktorskiej, oraz o dopuszczenie Doktorana do publicznej obrony pracy doktorskiej.

/Tomasz Wołowicz/

WSEI UNIVERSITY

address: 4 Projektowa Street, 20-209 Lublin
phone: +48 81 749 17 77 / fax: +48 81 749 32 13
tax ID: 712-26-52-693

Chancellor: Teresa Bogacka, MA
Rector: prof. Marek Opielak
tel.: +48 81 749 17 70
e-mail: kancelaria@wsei.lublin.pl

BRANCH OFFICE IN WARSAW

address: 14/16 Twarda, 00-105 Warsaw
phone: +48 502 616 408
e-mail: rekrutacja.warszawa@wsei.eu

13